

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

5. března 2026 *

„Řízení o předběžné otázce – Sítě a služby elektronických komunikací – Směrnice 2002/20/ES – Článek 13 – Poplatky za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání – Směrnice 2002/21/ES – Článek 8 – Obecné cíle – Přiměřenost – Kritérium pro stanovení poplatků, které je vázáno na výběr předem stanovené výše ročních příjmů a sleduje cíl finanční povahy“

Ve věci C-10/25,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio, Itálie) ze dne 23. prosince 2024, došlým Soudnímu dvoru dne 9. ledna 2025, v řízení

Elettronica Industriale SpA

proti

Ministero delle Imprese e del Made in Italy,

za účasti:

Persidera SpA,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení: O. Spineanu-Matei, předsedkyně senátu, C. Lycourgos (zpravodaj), předseda třetího senátu vykonávající funkci soudce osmého senátu, a S. Rodin, soudce,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Elettronica Industriale SpA: D. Franzini, M. Molino a G. Rossi, avvocati,

* Jednací jazyk: italština.

- za italskou vládu: S. Fiorentino, jako zmocněnec, ve spolupráci s: E. De Bonis a F. Montanaro, avvocati dello Stato,
- za Evropskou komisi: G. Conte a O. Gariazzo, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice) (Úř. věst. 2002, L 108, s. 21; Zvl. vyd. 13/29, s. 349) ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES ze dne 25. listopadu 2009 (Úř. věst. 2009, L 337, s. 37) (dále jen „autorizační směrnice“), článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) (Úř. věst. 2002, L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 323) ve znění směrnice 2009/140 (dále jen „rámcová směrnice“), jakož i zásady proporcionality.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Elettronica Industriale SpA a Ministero delle Imprese e del Made in Italy (Ministerstvo pro podnikání a Made in Italy, Itálie) ohledně platnosti dvou vyhlášek tohoto ministerstva, kterými se stanoví poplatky za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, a to v případě první z těchto vyhlášek na roky 2014, 2015 a 2016 a v případě druhé vyhlášky na rok 2017.

Právní rámec

Unijní právo

Autorizační směrnice

- 3 V bodě 32 odůvodnění autorizační směrnice je uvedeno:

„Kromě správních poplatků lze vybírat ještě poplatky za užívání rádiových frekvencí a čísel jako nástroj k zajištění optimálního využití takových zdrojů. Takové poplatky by neměly bránit vývoji inovačních služeb a hospodářské soutěži na trhu. Touto směrnicí není dotčen účel, k němuž jsou využívány poplatky za práva na užívání. Takové poplatky lze například použít k financování činností vnitrostátních regulačních orgánů, které nelze pokrýt správními poplatky. [...]“
- 4 Článek 1 odst. 1 této směrnice stanovil:

„Cílem této směrnice je prostřednictvím harmonizace a zjednodušení pravidel a podmínek pro udělování oprávnění zavést vnitřní trh v oblasti sítí a služeb elektronických komunikací, aby se usnadnilo jejich zajišťování a poskytování v celém Společenství.“

5 Článek 2 odst. 2 uvedené směrnice definoval „obecné oprávnění“ jako „právní rámec zřízený členským státem v souladu s [autorizační směrnicí], který zaručuje práva na zajišťování sítí nebo poskytování služeb elektronických komunikací a který stanoví zvláštní povinnosti pro tuto oblast, které se mohou vztahovat na všechny nebo na určité druhy sítí a služeb elektronických komunikací“.

6 Článek 13 této směrnice, nadepsaný „Poplatky za práva na užívání a za práva na instalování zařízení“, stanovil:

„Členské státy mohou povolit příslušnému orgánu ukládat poplatky za práva na užívání rádiových frekvencí nebo čísel nebo za práva na instalování zařízení na veřejném nebo soukromém majetku, přes něj nebo pod ním tak, aby odrážely potřebu zajistit optimální využití těchto zdrojů. Členské státy zajistí, aby takové poplatky byly objektivně odůvodněné, průhledné, nediskriminační a přiměřené z hlediska jejich zamýšleného účelu, a vezmou v úvahu cíle uvedené v článku 8 [rámcové směrnice].“

Rámcová směrnice

7 Článek 8 rámcové směrnice, nadepsaný „Cíle politiky a regulační zásady“, stanovil:

„1. Členské státy zajistí, aby při plnění regulačních úkolů uvedených v této směrnici a ve zvláštních směrnících přijímaly vnitrostátní regulační orgány veškerá přiměřená opatření, která směřují k dosažení cílů stanovených v odstavcích 2, 3 a 4. Taková opatření musí být přiměřená daným cílům.

[...]

2. Vnitrostátní regulační orgány podporují hospodářskou soutěž při zajišťování sítí a poskytování služeb elektronických komunikací a přiřazených zařízení a doplňkových služeb mimo jiné tím, že:

- a) zajišťují, aby uživatelé, včetně zdravotně postižených uživatelů, starších uživatelů a uživatelů se zvláštními sociálními potřebami, získali co největší prospěch, pokud jde o výběr, cenu a kvalitu;
- b) zajišťují, aby nedocházelo k narušování nebo omezování hospodářské soutěže v odvětví elektronických komunikací, včetně přenosu obsahu;

[...]

d) podporují účinné používání rádiových frekvencí a zdrojů číslování a zajišťují jejich účinnou správu.

3. Vnitrostátní regulační orgány přispívají k rozvoji vnitřního trhu mimo jiné tím, že:

- a) odstraňují zbývající překážky pro zajišťování sítí elektronických komunikací, přiřazených zařízení a doplňkových služeb a poskytování služeb elektronických komunikací na evropské úrovni;
- b) podporují zřizování a rozvoj transevropských sítí a interoperabilitu celoevropských služeb a spojení konec-konec;

[...]“

Italské právo

- 8 Článek 35 decreto legislativo n. 259 – Codice delle comunicazioni elettroniche (legislativní nařízení č. 259 o kodexu elektronických komunikací) ze dne 1. srpna 2003 (GURI č. 214 ze dne 15. září 2003, běžný dodatek č. 150) ve znění použitelném na spor v původním řízení, který upravoval poplatky za udělení práv na užívání a instalaci infrastruktur, v podstatě stanovil, že poplatky za udělení práv na užívání rádiových frekvencí nebo čísel stanoví Ministero dello Sviluppo Economico (Ministerstvo pro hospodářský rozvoj, Itálie), nyní Ministerstvo pro podnikání a Made in Italy na základě kritérií stanovených Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Úřad pro regulaci elektronických komunikací, Itálie), a že poplatky jsou transparentní, objektivně odůvodněné, přiměřené sledovanému účelu, nediskriminační a zohledňují cíle stanovené v článku 13 autorizační směrnice.
- 9 Článek 1 odst. 172 až 174 legge n. 208 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge di stabilità 2016) [zákon č. 208, kterým se stanoví pravidla pro sestavení ročního a víceletého státního rozpočtu (zákon o stabilitě pro rok 2016)] ze dne 28. prosince 2015 (GURI č. 302 ze dne 30. prosince 2015, běžný doplněk č. 70, dále jen „zákon č. 208/2015“) stanoví:

„172 Výše poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, které musí platit provozovatelé sítí na celostátní nebo místní úrovni, se stanoví vyhláškou ministerstva hospodářského rozvoje [...] transparentním, z hlediska účelu přiměřeným, nediskriminačním a objektivním způsobem s ohledem na geografické pokrytí uděleného oprávnění, tržní hodnotu frekvencí, a to při zohlednění mechanismů pobídek k převodu frekvencí pro účely hospodářské soutěže, jakož i k využívání inovativních technologií.

173 Systém poplatků uvedený v odstavci 172 se použije i na roky, pro které nebyly stanoveny splatné poplatky.

174 Výše poplatků uvedených v bodě 172 a správních poplatků hrazených celostátními a místními provozovateli, kteří jsou držiteli všeobecného oprávnění k činnosti provozovatele digitální pozemní televizní sítě a k využívání rádiových frekvencí pro rádiové přenosy [...], musí státnímu rozpočtu generovat celkové roční příjmy ve výši nejméně 32,8 milionu eur.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 10 Společnost Elettronica Industriale, která je italským provozovatelem telekomunikační sítě, podala žalobu k Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio, Itálie), který je předkládajícím soudem, jíž se domáhala zrušení vyhlášek Ministerstva pro podnikání a Made in Italy ze dne 4. srpna 2016 a ze dne 13. dubna 2017, jimiž byly stanoveny poplatky za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, a to v případě první z těchto vyhlášek pro roky 2014, 2015 a 2016 a v případě druhé pro rok 2017. Uvedené vyhlášky byly přijaty na základě zákona č. 208/2015. Podle tohoto provozovatele jsou tyto vyhlášky neslučitelné především s požadavky autorizační směrnice.
- 11 Uvedený soud nejprve konstatuje, že vyhlášky dotčené ve věci v původním řízení provádějí cíl stanovený v čl. 1 odst. 172 zákona č. 208/2015, který spočívá v podpoře otevření trhu novým operátorům a podpoře hospodářské soutěže, a to výpočtem poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání s ohledem na geografické pokrytí uděleného oprávnění

a tržní hodnotu frekvencí, se zohledněním mechanismů pobídek k převodu frekvencí pro účely hospodářské soutěže, jakož i k využívání inovativních technologií. Tyto vyhlášky stanoví podle uvedeného soudu variabilní procentní sazbu snížení poplatku ve prospěch provozovatelů soustavy, kteří nejsou vertikálně integrováni nebo převedli v průběhu roku předcházejícího tomu, za který se poplatek hradí, své frekvence na třetí osoby, které nepatří do stejné skupiny společností jako oni.

- 12 Předkládající soud se proto domnívá, že uvedené vyhlášky jsou odůvodněny s ohledem na požadavky autorizační směrnice a rámcové směrnice, jelikož jsou v souladu zejména s cíli uvedenými v čl. 8 odst. 2 písm. b) posledně uvedené směrnice.
- 13 Podle předkládajícího soudu je však možné, že čl. 1 odst. 174 zákona č. 208/2015, který vyžaduje „dosažení celkových ročních příjmů pro státní rozpočet ve výši nejméně 32,8 milionu eur“, je v rozporu s těmito směrnici a se zásadou proporcionality, jak byly vyloženy Soudním dvorem.
- 14 Toto ustanovení totiž ukládá odvětvovým orgánům povinnost generovat prostřednictvím výběru poplatků z práv na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání roční příjmy určené k dosažení cílů finanční povahy, aniž stanoví jakoukoli povinnost opětovného použití těchto příjmů k podpoře dosažení cílů stanovených unijními právními předpisy. Uvedené ustanovení lze proto považovat za ustanovení, které zavádí „jiné“ poplatky za poskytování sítí a služeb elektronických komunikací než ty, které jsou stanoveny v článku 13 autorizační směrnice, čemuž má tento článek 13 právě zabránit.
- 15 Předkládající soud se domnívá, že vyhlášky dotčené ve věci v původním řízení stanoví svévolně a neodůvodněně poplatky, jehož výše má umožnit získání příjmů finanční povahy, přičemž výše těchto příjmů byla předem stanovena zákonem. Italský zákonodárce stanovil tedy *ex ante* určitý hospodářský výnos, jehož má být dosaženo prostřednictvím poplatků uložených provozovatelům digitálního televizního vysílání, nezávisle na zavedení mechanismu umožňujícího dodatečně ověřit, zda bylo dosaženo cílů sledovaných autorizační a rámcovou směrnicí.
- 16 Uvedený soud má také pochybnosti o tom, zda může být provedena kontrola dodržení zásady proporcionality, jak vyžaduje článek 13 autorizační směrnice, když referenčním parametrem není výše poplatků uložených každému provozovateli, ale celková roční částka předem stanovená vnitrostátní právní úpravou, kterou musí všechny tyto poplatky generovat.
- 17 Za těchto podmínek se Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání článek 13 [autorizační směrnice] ve spojení s článkem 8 [rámcové směrnice], jakož i [unijní] zásada proporcionality tomu, aby zákonodárce členského státu zavedl kritérium pro výpočet ‚poplatků za poskytnutí práv na užívání a práv na instalaci zařízení‘, které je spojeno s výběrem určité částky celkových daňových příjmů, a tedy s obecnými cíli veřejných financí, prostřednictvím poplatku uloženého provozovatelům, bez ohledu na cíl spočívající v uspokojení zájmu na řádném fungování trhu elektronických komunikací a na ochraně uživatelů, a musí vnitrostátní soud upustit od uplatnění tohoto ustanovení?“

K předběžné otázce

- 18 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda článek 13 autorizační směrnice ve spojení s článkem 8 rámcové směrnice, jakož i zásada proporcionality musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví kritérium pro výpočet poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, jež je určeno podle předem stanovené výše ročních příjmů, které mají pocházet z těchto poplatků, a tedy podle obecných cílů finanční povahy.
- 19 V případě kladné odpovědi na tuto otázku si předkládající soud klade otázku, zda je povinen tuto vnitrostátní právní úpravu nepoužít.
- 20 Cílem autorizační směrnice je podle jejího článku 1 zavést prostřednictvím harmonizace a zjednodušení pravidel a podmínek pro udělování oprávnění vnitřní trh v oblasti sítí a služeb elektronických komunikací, aby se usnadnilo jejich zajišťování a poskytování v [celé Evropské unii]“.
- 21 Za tímto účelem tato směrnice stanoví nejen pravidla týkající se řízení o udělení obecných oprávnění nebo práv na užívání rádiových frekvencí nebo čísel a řízení o obsahu uvedených oprávnění, ale rovněž pravidla týkající se povahy a rozsahu peněžních poplatků souvisejících s uvedenými řízeními, které členské státy mohou ukládat podnikům v odvětví služeb elektronických komunikací (rozsudky ze dne 4. září 2014, Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 29, jakož i ze dne 6. října 2020, Vodafone España, C-443/19, EU:C:2020:798, bod 29).
- 22 Konkrétně podle článku 13 uvedené směrnice, nadepsané „Poplatky za práva na užívání a za práva na instalování zařízení“, mohou členské státy povolit příslušnému orgánu ukládat poplatky za práva na užívání rádiových frekvencí nebo čísel nebo za práva na instalování zařízení na veřejném nebo soukromém majetku, přes něj nebo pod ním tak, aby odrážely potřebu zajistit optimální využití těchto zdrojů. Z tohoto článku 13 vyplývá, že členské státy musí zajistit, aby tyto poplatky byly objektivně odůvodněné, průhledné, nediskriminační a přiměřené z hlediska jejich zamýšleného využití a vezmou v úvahu cíle uvedené v článku 8 rámcové směrnice, kterými jsou především podpora hospodářské soutěže a účinné využívání rádiových frekvencí (rozsudky ze dne 21. března 2013, Belgacom a další, C-375/11, EU:C:2013:185, bod 46, jakož i ze dne 6. října 2020, Vodafone España, C-443/19, EU:C:2020:798, bod 50).
- 23 Cíl zajistit, aby provozovatelé optimálně využívali takové omezené zdroje, k nimž mají přístup, jako jsou frekvence digitálního televizního vysílání, předpokládá, že výše tohoto poplatku bude stanovena přiměřeně zejména hodnotě práv na užívání těchto zdrojů, což vyžaduje zohlednění hospodářské a technologické situace dotčeného trhu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. března 2011, Telefónica Móviles España, C-85/10, EU:C:2011:141, bod 28, a ze dne 6. října 2020, Vodafone España, C-443/19, EU:C:2020:798, bod 53).
- 24 Soudní dvůr proto rozhodl, že nadměrná výše uvedeného poplatku může odradit od užívání dotčených omezených zdrojů a vést k jejich nedostatečnému využití (rozsudek ze dne 10. března 2011, Telefónica Móviles España, C-85/10, EU:C:2011:141, bod 29).

- 25 Nicméně článek 13 autorizační směrnice sice stanoví požadavky, které musí členské státy v případě, že se rozhodnou uložit poplatek za práva na užívání omezeného zdroje, dodržet při stanovení jeho výše, avšak výslovně neupravuje konkrétní způsob stanovení výše takového poplatku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. března 2013, Belgacom a další, C-375/11, EU:C:2013:185, bod 49).
- 26 Uvedená směrnice navíc neobsahuje, jak potvrzuje bod 32 jejího odůvodnění, žádné ustanovení, jak má být použit výnos z poplatků vybíraných za práva na užívání rádiových frekvencí.
- 27 V projednávané věci čl. 1 odst. 172 zákona č. 208/2015, který je podle předkládajícího soudu proveden vyhláškami dotčenými ve věci v původním řízení, stanoví, že výše poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání se stanoví „transparentním, z hlediska účelu přiměřeným, nediskriminačním a objektivním způsobem s ohledem na geografické pokrytí uděleného oprávnění, tržní hodnotu frekvencí, a to při zohlednění mechanismů pobídek k převodu frekvencí pro účely hospodářské soutěže, jakož i k využívání inovativních technologií“.
- 28 Toto ustanovení vzhledem k jeho znění patrně provádí do italského práva článek 13 autorizační směrnice, jak je vykládán judikaturou Soudního dvora.
- 29 Předkládající soud však zdůrazňuje, že vyhlášky dotčené ve věci v původním řízení musí být rovněž v souladu s čl. 1 odst. 174 zákona č. 208/2015, který vyžaduje, aby poplatky stanovené těmito vyhláškami zajistily italskému státu roční příjmy v minimální výši 32,8 milionu eur. Podle názoru uvedeného soudu vede skutečnost, že uložení těchto poplatků sleduje cíl finanční povahy, a sice zajištění minimální výše ročních příjmů státu, k závěru, že vnitrostátní zákonodárce uložil výběr „jiných“ poplatků, než jsou poplatky stanovené autorizační směrnicí, což je v rozporu s judikaturou Soudního dvora týkající se článku 13 této směrnice.
- 30 V tomto ohledu Soudní dvůr v první řadě rozhodl, že v rámci uvedené směrnice nemohou členské státy uložit jiné poplatky za zajišťování sítí a poskytování služeb elektronických komunikací, než jsou poplatky, které stanoví tato směrnice (rozsudky ze dne 17. prosince 2015, Proximus, C-454/13, EU:C:2015:819, bod 20, a ze dne 6. října 2020, Vodafone España, C-443/19, EU:C:2020:798, bod 32).
- 31 V rozsudcích uvedených v předcházejícím bodě Soudní dvůr zkoumal oblast působnosti článku 13 autorizační směrnice a zaměřil se při tom na skutečnosti zakládající povinnost k poplatkům, o které se jednalo ve věcech, v nichž byly vydány tyto rozsudky.
- 32 Soudní dvůr v této souvislosti uvedl, že k tomu, aby se ustanovení autorizační směrnice vztahovala na vnitrostátní poplatek, musí být vznik poplatkové povinnosti vázán na řízení o udělení obecného oprávnění, které podle čl. 2 odst. 2 písm. a) této směrnice zaručuje práva na zajišťování sítí nebo poskytování služeb elektronických komunikací (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. prosince 2015, Proximus, C-454/13, EU:C:2015:819, bod 21).
- 33 Z toho vyplývá, že takové poplatky, které jsou ukládány provozovatelům poskytujícím služby elektronických komunikací jako protihodnota za právo na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, jako jsou poplatky dotčené ve věci v původním řízení, spadají do oblasti působnosti článku 13 autorizační směrnice.

- 34 Ze skutečnosti, že při stanovení těchto poplatků sleduje vnitrostátní zákonodárce vedle cílů podpory hospodářské soutěže a účinného využívání frekvencí digitálního televizního vysílání cíl finanční povahy, nelze tedy vyvodit, že tento zákonodárce požadoval zaplacení jiných poplatků, než jsou poplatky uvedené v tomto článku 13, ve smyslu judikatury citované v bodě 30 tohoto rozsudku.
- 35 Za účelem poskytnutí užitečné odpovědi předkládajícímu soudu je třeba ve druhé řadě určit, zda uvedený článek 13 připouští sledování takového dalšího cíle finanční povahy tím, že je stanovena minimální roční částka, která musí být zaručena příjmy plynoucími z poplatků uložených na základě tohoto článku 13.
- 36 V tomto ohledu vyplývá zprvu z bodů 25 a 26 tohoto rozsudku, že autorizační směrnice umožňuje členským státům sledovat při stanovování těchto poplatků takový další cíl nad rámec cílů uvedených v článku 13 této směrnice, který souvisí s výnosem z poplatků uložených v souladu s tímto článkem 13.
- 37 Soudní dvůr již rozhodl ohledně směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/13/ES ze dne 10. dubna 1997 o společném rámci pro obecná povolení a individuální licence v oblasti telekomunikačních služeb (Úř. věst. 1997, L 117, s. 15), jejíž čl. 11 odst. 2 odpovídá článku 13 autorizační směrnice (rozsudek ze dne 17. prosince 2015, Proximus, C-517/13, EU:C:2015:820, bod 23), že se nevyžaduje, aby takové poplatky byly určeny ke zvláštnímu účelu nebo aby dotýčný členský stát následně použil výnos z těchto poplatků na konkrétní účel. Z toho vyplývá, že členský stát může tento výtěžek použít podle svého uvážení (obdobně viz rozsudek ze dne 10. března 2011, Telefónica Móviles España, C-85/10, EU:C:2011:141, bod 32).
- 38 Zadruhé je však nutné, jak bylo připomenuto v bodě 23 tohoto rozsudku, aby výše poplatků byla stanovena v přiměřené výši, která odráží zejména hodnotu práv na užívání omezených zdrojů, k nimž má provozovatel podléhající poplatku přístup, tedy v projednávané věci frekvencí digitálního televizního vysílání.
- 39 V tomto ohledu již Soudní dvůr rozhodl, že stanovení poplatku za práva na užívání rádiových frekvencí odkazem buď na výši dřívějšího jednorázového koncesního poplatku vypočteného na základě počtu frekvencí a měsíců, jichž se práva na užívání týkají, nebo na částky pocházející z dražeb, může představovat vhodnou metodu k určení hodnoty rádiových frekvencí, jelikož obě tyto metody umožňují získat částky, které souvisejí s předpokládanou výnosností dotýčných rádiových frekvencí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. března 2013, Belgacom a další, C-375/11, EU:C:2013:185, body 52 a 53).
- 40 Z toho vyplývá, že článek 13 autorizační směrnice nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která stanoví minimální roční výši příjmů, které musí plynout z poplatků stanovených na základě tohoto článku, pokud je tato částka vypočtena tak, aby nepřesáhla hodnotu práv na užívání rádiových frekvencí, a je tedy stanovena s ohledem na předpokládanou výnosnost těchto rádiových frekvencí.
- 41 I když je na předkládajícím soudu, aby v tomto ohledu provedl nezbytná ověření, je nutno poznamenat, že italská vláda v písemném vyjádření uvádí, že po přijetí zákona č. 208/2015 se výše příjmů pocházejících z poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání snížila, což může svědčit o tom, že tato částka nepřesahuje hodnotu těchto práv na užívání.

Stejně tak skutečnost, bude-li prokázána, že všechny dostupné frekvence digitálního televizního vysílání byly přiděleny a užívány, může naznačovat, že uvedená částka není nadměrná, nebo že přinejmenším nevedla k nedostatečnému užívání uvedených frekvencí.

- 42 Zatřetí, pokud jde konkrétně o požadavek vyplývající z článku 13 autorizační směrnice, podle kterého musí být výše poplatků uložených každému provozovateli digitálního televizního vysílání v souladu se zásadou proporcionality, má předkládající soud správně za to, že kontrola dodržení této zásady se nemůže týkat referenčního parametru, kterým není výše poplatků uložených každému provozovateli, ale celková roční částka předem stanovená vnitrostátními předpisy, kterou musí všechny tyto poplatky generovat.
- 43 Jak však bylo uvedeno v bodě 11 tohoto rozsudku, předkládající soud uvádí, že podle vyhlášek dotčených ve věci v původním řízení, jimiž se stanoví poplatky za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání pro příslušné roky, se tyto poplatky vypočítávají s ohledem na zeměpisné pokrytí povoleného oprávnění a tržní hodnotu frekvencí s přihlédnutím k mechanismům pobídek k převodu frekvencí pro účely hospodářské soutěže, jakož i k využívání inovativních technologií.
- 44 Podle uvedeného soudu stanoví tyto vyhlášky mimo jiné variabilní procentní sazbu snížení poplatku ve prospěch provozovatelů sítě, kteří nejsou vertikálně integrováni nebo převedli v průběhu roku předcházejícího tomu, k němuž se poplatek vztahuje, své frekvence na třetí osoby, které nepatří do stejné skupiny společností jako oni. S výhradou ověření, která musí provést předkládající soud, jsou tyto skutečnosti zjevně takové povahy, že lze na jejich základě konstatovat, že italská právní úprava je v souladu s článkem 13 autorizační směrnice, a to i pokud jde o požadavek přiměřenosti, který stanoví.
- 45 Kdyby uvedený soud dospěl k závěru o tomto souladu a po ověření, která musí provést na základě údajů uvedených v bodech 39 až 41 tohoto rozsudku, rovněž shledal, že minimální roční výše celkových příjmů, které musí být podle čl. 1 odst. 174 zákona č. 208/2015 generovány z uvedených poplatků, není vyšší než hodnota práv na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, nemůže být tato částka zohledněna při posuzování přiměřenosti ve smyslu článku 13 autorizační směrnice konkrétní výše individuálních poplatků uložených každému provozovateli užívajícímu tyto frekvence. Na přiměřenost výše poplatku, který byl stanoven individuálně na základě kritérií v souladu s tímto článkem 13, nemůže mít totiž vliv skutečnost, že tato částka musí rovněž přispět k dosažení celkové výše příjmů, která nepřekračuje celkovou hodnotu práv na užívání frekvencí, za něž je tento poplatek hrazen.
- 46 Kdyby však předkládající soud na základě ověření, která je povinen provést, dospěl k závěru, že minimální roční výše celkových příjmů z poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání je vyšší než hodnota těchto práv, a italská právní úprava proto není v souladu s článkem 13 autorizační směrnice, je třeba připomenout, že v zájmu zajištění účinnosti všech ustanovení unijního práva ukládá zásada přednosti vnitrostátním soudům, aby vnitrostátní právo vykládaly v co největším možném rozsahu způsobem, který je v souladu s unijním právem. Povinnost konformního výkladu vnitrostátního práva má nicméně určité meze a nemůže zejména sloužit jako základ pro výklad vnitrostátního práva *contra legem*. V případě, že by předkládající soud konstatoval, že vnitrostátní právní předpisy nelze vykládat v souladu s unijním právem, je třeba uvést, že vzhledem k přímému účinku tohoto článku 13 (rozsudek ze dne 12. července 2012, Vodafone España a France Telecom España, C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446, body 38 a 39) jsou dotčené hospodářské subjekty oprávněny se ho dovolávat před příslušnými vnitrostátními soudy, aby tyto poplatky napadly, přičemž tyto soudy nesmí

vnitrostátní pravidla, která jsou neslučitelná s uvedeným článkem 13, použít (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. listopadu 2025, Framholm, C-195/25, EU:C:2025:904, body 67, 68 a 70, jakož i citovaná judikatura).

- 47 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že článek 13 autorizační směrnice ve spojení s článkem 8 rámcové směrnice, jakož i zásada proporcionality musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví kritérium pro výpočet poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, jež je určeno podle předem stanovené výše ročních příjmů, které mají pocházet z těchto poplatků, a tedy podle obecných cílů finanční povahy, pokud tato částka nepřesahuje hodnotu práv na užívání těchto frekvencí.

K nákladům řízení

- 48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

Článek 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice) ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES ze dne 25. listopadu 2009 ve spojení s článkem 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) ve znění směrnice 2009/140, jakož i zásada proporcionality

musí být vykládány v tom smyslu, že

nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví kritérium pro výpočet poplatků za práva na užívání frekvencí digitálního televizního vysílání, jež je určeno podle předem stanovené výše ročních příjmů, které mají pocházet z těchto poplatků, a tedy podle obecných cílů finanční povahy, pokud tato částka nepřesahuje hodnotu práv na užívání těchto frekvencí.

Podpisy